

TOPPS-PROWADIS: UN NOU PROJECTE PER REDUIR LA CONTAMINACIÓ DE LES AIGÜES

Gallart, M.; Gil, E.; Llorens, J.; Llop, J.; Duarte, S.

Departament d'Enginyeria Agroalimentària i Biotecnologia. Universitat Politècnica de Catalunya.

La legislació relacionada amb l'ús i la comercialització de productes fitosanitaris és cada cop més nombrosa i estricta. Un dels principals objectius d'aquesta creixent pressió legislativa és precisament la protecció de les aigües superficials i subterrànies de la contaminació per fitosanitaris. Tanmateix, i tal i com reflexa la Directiva 2009/128/CE, la formació d'usuaris, distribuïdors i assessors esdevé un element clau en la posada en pràctica de mesures per evitar/minimitzar l'impacte de l'ús de plaguicides en el medi aquàtic.

En aquest context, al 2005 es va engegar el projecte TOPPS finançat pel programa LIFE de la UE i per l'ECPA (*European Crop Protection Association*) i en el que hi van participar 15 països. El projecte es va centrar en l'elaboració i difusió a agricultors i tècnics d'unes Bones Pràctiques Fitosanitàries per reduir les fonts de contaminació puntual de les aigües per l'ús inadequat dels fitosanitaris.

Després de l'èxit assolit pel TOPPS i la seva bona acceptació pel sector, a principis de 2011 l'ECPA va decidir posar en marxa un nou projecte de tres anys de durada, el TOPPS-PROWADIS, en el que hi estan involucrats 14 centres d'investigació i/o universitats de 7 països de la UE (Alemanya, Espanya, Itàlia, França, Bèlgica, Dinamarca, Polònia). Com el TOPPS, aquest projecte també està focalitzat en disminuir la contaminació de les aigües per l'ús de fitosanitaris, però en aquest cas es centra en les fonts de contaminació difuses, que corresponen bàsicament a la deriva i l'escorrentia.

Aquest projecte ha pres una dinàmica de treball similar al seu antecessor i té com a objectiu l'elaboració d'unes Bones Pràctiques Fitosanitàries consensuades en tot el marc de la UE per reduir la deriva i l'escorrentia, així com la seva divulgació mitjançant l'elaboració de material de tot tipus, la realització de cursos, el desenvolupament d'eines d'ajuda a la presa de decisions i de consells pràctics per a la reducció de la contaminació per fonts difuses.

En el marc del projecte, a finals de 2011 es va realitzar una enquesta per conèixer l'opinió del sector sobre la importància d'aquest tipus de contaminació en cadascun dels països participants. Pel que fa als resultats obtinguts a Espanya, l'aplicació de fertilitzants orgànics va ser identificada com la principal causa de la contaminació de les aigües superficials relacionada amb l'activitat agrícola. No obstant, la majoria també assenyalaren que els herbicides són els fitosanitaris que més contribueixen a la contaminació del medi aquàtic. Per altra banda, la informació i formació obligatòria als usuaris sobre les Bones Pràctiques Fitosanitàries fou considerada com una de les eines més eficaces per millorar la sensibilització en la reducció de pèrdues de fitosanitaris a les aigües.

Els resultats globals de l'enquesta, juntament amb l'experiència adquirida i els treballs realitzats durant el TOPPS, seran de gran utilitat a l'hora d'elaborar unes Bones Pràctiques Fitosanitàries factibles i que permetin una gestió adequada i sostenible de l'ús dels fitosanitaris, sobretot en zones especialment sensibles.